

SPANIELIEN JÄLKIMESTARUUSKOKEEN HISTORIAA vuodesta 1970

Ulla Ketola
päivitetty 2019

Yleistä MEJÄ-kokeen historiaa

Suomessa käynnistyi virallinen metsästyskoirien jäljestämiskoetoiminta (MEJÄ) 1957. Suomen Kennelliitto hyväksyi silloin ensimmäiset jäljestämiskoesäännöt. Lauri Vuolasvirta ja mäyräkoirapiirit toivat lajin Suomeen 1950-luvulla Saksasta, mutta **spanielit saivat osallistumisoikeuden jäljestämiskokeisiin vasta 1965**. Koesääntöjä on vuosien varrella muutettu lähinnä osallistuvien rotujen, pisteytyksen, luokkasiirron, katkokulman ja kaadon määräysten suhteen. Viimeisin sääntömuutos on vuodelta 2007. Silloin Kennelliitto avasi metsästyskoirien jäljestämiskokeen kaikille SKL:n alaisille roduille. Nimi säilyi metsästyskoirien jäljestämiskokeena, samoin kokeen tarkoitus ”selvittää koiran kyky jäljittää haavoittunutta tai loukkaantunutta hirvieläintä erilaisissa olosuhteissa”.

Vuotuinen mejä-koekausi alkaa huhtikuussa ja huipentuu syyskuun lopulla järjestettävään yleiseen MEJÄ-SM-kokeeseen. Siinä **JM-titteliä** tavoittelevat kennelpiirien parhaat jäljestävät koirat. Neljä spanielia **fieldspanielinarttu Lähdesuon Nasta** 1986 ja 1987 ohjaajanaan Raimo Mertimo (Pohjois-Häme) sekä **cockerspanielinartut Lecibsin Special Gift** 2001 ohjaajanaan Sirkka-Liisa Asp (Kainuu), **Tähtimetsä Greta** 2013 ohjaajanaan Riikka Ahtila (Etelä-Häme) ja **Davico Whirling Snow** 2019 ohjaajana Merja Pollari (Salpausselkä) ovat saavuttaneet tämän arvostetun tittelin. SM-kokeiden järjestämisestä vastaavat vuorovuosin Suomen Mäyräkoiraliitto, Suomen Spanieliliitto ja Suomen Noutajakoira järjestö.

Spanielien Jälkimestaruuskokeen historiaa

Edellä mainitut liitot järjestävät vuosittain viikkoa ennen yleistä SM-koetta kukin oman rotunsa (roturyhmänsä) mestaruuskokeen. Vaikka näillä kokeilla ei olekaan SKL:n myöntämää mestaruusstatusta, ne on aina koettu roturyhmien arvokisoiksi.

Aloitteen spanielien jälkimestaruuskokeen järjestämisestä teki 1970 Lapin Spanielikerho. Silloisten Suomen Spanieliliiton edustamien rotujen ensimmäinen mejä-mestaruuskoe kokosi syyskuun kuudentena päivänä Rovaniemen Hirvikariin 10 koiraa, 8 cockerspanielia ja 2 englanninspringerspanielia. Lapin, Pohjois-Suomen, Satakunnan, Hämeen ja Etelä-Suomen Spanielikerhoista oli kustakin kaksi edustuskoiraa. Tuomareita oli viisi, ylituomarina Olli Tikka, ryhmätuomareina Toivo Järvenpää ja Reino Mäkitalo sekä Martti Lappeteläinen ja Orvo Kulo. Kokeen komissaarina toimi Aimo Nikupeteri. Ensimmäisen spanielien jälkimestaruuden voitti cockerspanieliuros Ferdinand, omistaja Juha Pohjanpää, ohjaaja Maire Järvenpää Rovaniemi ja ensimmäisen joukkuemestaruuden Hämeen Spanielikerho.

1970 - 1999

1970-luvun koepaikkoina olivat Rovaniemen lisäksi Kuru, Kemi, Kirkkonummi, kahdesti Eurajoki ja kolmesti Lyly. Rotukirjo laajeni 1975 amerikancockerspanieliin ja 1978 walesinspringerspanieliin. Tarkoitus oli järjestää tulevan vuoden mestaruuskoe kuluvan vuoden jälkimestarin kotimaisemissa. 1978 Lylyssä mestariksi jäljesti Veikko Hassisen englanninspringerspanielinarttu Rina Lahdesta, joten **10. jälkimestaruuskokeen 1979** järjesti Salpausselän Spanielikerho Vähä-Evolla. Ylituomarina oli Lasse Lindblom ja ylituomarsijana Veli-Pekka Jokinen. Juhlakokeen mestariksi loimitettiin ”ikuisen kakkosen” maineen saanut Vieno Lehtisen cockerspanieliuros Blue Rovaniemeltä. Näin mestaruuskoe palasi Evolta alkulähteilleen Rovaniemelle. Joukkuemestaruuden voitti Etelä-Suomen Spanielikerho.

1980-luvulla koepaikkoina olivat Kemi, Loppi, Renko, Vihti, Pietarsaari, Laitila ja neljästi Lyly / Pilkottu. Fieldspanielinarttu Lähdesuon Nasta ja Raimo Mertimo voittivat mestaruuden 1988 Laitilassa ja veivät **20. jälkimestaruuskokeen 1989** Hämeeseen. Kokeen voitti Marita Alangon tuomaroimana porilainen cockerspanielinarttu Leavenworth Sun Bubbles ohjaajanaan Erkki Rantamäki. Kokeen keskuspaikkana oli

Hämeen Spanielikerhon uusi mejä-tukikohta Pilkotun kämppä Lylyn naapurissa. Joukkuemestaruuden voitti Cockerspanielit ry.

1990-luvun mestareiden luettelo on kovasti cockerspanielivoittoinen. Kymmenestä mestarista yhdeksän on cockerspanieliä. Kokeet käytiin Pietarsaareissa, Tervolassa, Kajaanissa, Jyväskylässä, Pyhännällä sekä kahdesti Eurajoella ja Evolla. Cockerspanielinarttu Wildfire Neilicca ja Ulla Ketola voittivat mestaruuden 1998 Pyhännällä ja näin **30. jälkimestaruuskoe 1999** siirtyi Salpausselän Spanielikerhon järjestettäväksi Orimattilan Salusjärvelle. Tässä kokeessa ylituomarina oli Tuija Sällylä ja koevastaavana Otso Pollari. Jälkimestaruuden voitti cockerspanielinarttu Bell Mano Pure Magic ohjaajanaan Rauli Markelin Helsingistä ja joukkuemestaruuden Hämeen Spanielikerho.

2000-luku ja ensimmäinen sääntömuutos 2001

2000-luvun ensimmäiseen jälkimestaruuskokeeseen koirat tulivat viimeisen kerran lohkokarsintojen kautta. Pernajan Isnäsissä oli vain kahdeksan koiraa, sillä 1999–mestari joutui luovuttamaan narttukoirille niin tyypillisen syyn eli juoksun takia. Cockerspanielit ry oli järjestämisvastuussa ensimmäisen kerran kokeen historian aikana. Kokeen ylituomarina toimi Sari Kangaslampi ja koevastaavana Aarre Lampi. Mestariksi 2000 jäljesti englanninspringerspanieliuros Marmaroses Mercury ohjaajanaan Päivi Nyman Kyröstä. Joukkuemestaruuden voitti jälleen kerran Hämeen Spanielikerho.

2001 Spanieliliiton jälkimestaruuskoe sai uudet säännöt. Kokeiden luonne spanieliväen vuotuisena koko maan kattavana mejä-tapahtumana haluttiin muuttaa paremmin ajan henkeen sopivaksi yksilökilpailuksi. Alueellisesta lohkosysteemistä luovuttiin. Sen tilalle tuli yksi koko Suomen alue ja kuusi edustajaa valittiin suoraan saavutettujen koepisteiden perusteella. Järjestämisvastuu säilyi voittajakoiran edustamalla yhdistyksellä, mutta joukkuemestaruudet jäivät historiaan.

Vuosituhanen taitteessa myös spanieliroitujen määrä Suomessa kasvoi ja vesikoirat tulivat mukaan mittelöihin. Suomen Spanieliliitossa kerhoja tuli ja meni. Satakunnan ja Kainuun Spanielikerhot lopettivat toimintansa, Kymen Spanielit ja Lakeuden Spanielit aloittivat. Uusia rotuyhdistyksiä liittyi Spanieliliittoon, mutta toisaalta perinteiset mejä-toimintaa harrastavat yhdistykset Amerikancockerspanielit ry 1990-luvulla, Springerspanielit ry 2000-luvulla ja Cockerspanielit ry v. 2016 erosivat liitosta omiksi rotujärjestöikseen. Lyhyeksi jäi myös Vesikoirat ry:n kuuluminen Spanieliliittoon.

2001 jälkimestaruuskoe pidettiin Mynämäellä Lounais-Suomen Spanielikerhon toimesta. Kokeen ylituomarina oli Kari Pinola ja koevastaavana Aili Asikainen. Kokeeseen osallistui kuusi pistein karsittua SKL:n alaisten 8.2 ja 8.3. rotujen edustajaa sekä edellisen vuoden mestari. Koirat olivat Marttilasta, Lohjalta, Kyröstä, Kemiöstä, Turusta ja Riihikoskelta. Jälkimestaruuden voitti uusi rotu näissä kisoissa kooikerhondjenarttu Golden-Fox Sindarella ohjaajanaan Pentti Mamia Marttilasta.

2000-luvun muut mestaruuskokeet pidettiin kahdesti Mikkelissä ja Espoossa sekä kerran Laitilassa, Vihdissä, Elimäellä ja viimeksi Lopen Keihäsjärvellä. Lopelle kokeen toi vuoden 2008 voittaja espanjanvesikoirauros, jälleen uusi rotu jälkimestaruuskokeissa, Herman´s Gozador ohjaajanaan Janne Vartiainen Helsingistä. **40. jälkimestaruuskokeen 2009** järjesti Etelä-Suomen Spanielikerho. Kokeen ylituomarina oli Satu Savolainen-Pulli ja koevastaavana Olli Pajala. Ilmassa oli nostalgiaa. Mestariksi jäljesti cockerspanielinarttu Nightlane´s Eveningstar ohjaajanaan Ulla Ketola Hämeenlinnasta.

2010-luku ja toinen sääntömuutos 2012

2010-luvun ensimmäinen mestaruuskoe pidettiin Ruoveden Ylä-Väärin Pilkotussa. Järjestäjänä oli Cockerspanielit ry, ylituomarina Alf Lindblom ja koevastaavana Jan Egeland-Jensen. Kovatasoisessa kokeessa mestariksi jäljesti cockerspanielinarttu Baysway Thelma Rose ohjaajanaan Heli Härkälä Lohjalta. 2011 kokeen järjesti Suur-Helsingin Spanielikerho Espoon Kalmarissa vain kuudelle koiralle, sillä mestaruutta puolustava Thelma oli kuollut keväällä tapaturmaisesti. Natura-alueen kupeessa uudeksi mestariksi leivottiin kotkalaisen Riitta Helteen omistama ja ohjaama cockerspanieliuros Loitsutuulen Wizard. Kokeen ylituomarina oli Jyrki Rasinpää ja koevastaavana Jukka Kuparinen.

Vuonna 2001 voimaan tullut sääntömuutos teki kymmenessä vuodessa mestaruuskokeesta eteläisen Suomen mestaruuskokeen, sillä runsaasti mejä-kokeita järjestävä Etelä-Suomi tarjosi spanieleille hyvät mahdollisuudet näyttöihin ja pääsyn kokeisiin. **11.1.2011 Spanieliliitto hyväksyi pitkän valmistelun jälkeen mestaruuskokeelle sellaiset uudet säännöt, että koko maan kattava alueellinen edustus säilyy ja kokeen järjestämisvuoro kiertää.** Suomi-karttaa apuna käyttäen maa jaettiin kuuteen lohkoon. Lohkot järjestävät mestaruuskokeen vuorovuosin ja lohkojen edustajat voidaan valita joko valintamenettelyllä tai karsintakokeella. Kokeeseen osallistuvat edellisen vuoden mestari ja edustaja kuudesta lohkosta.

Lohkojen paluu

Lohko 2 ja Cockerspanielit ry:n Etelä-Hämeen alajaosto järjesti Spanieliliiton 43. mejä-mestaruuskokeen **2012**. Koe pidettiin Hämeenlinnan Rengossa. Ylituomarina toimi Juha Junkala ja koevastaavana Ulla Ketola. Mestariksi jäljesti cockerspanielinarttu Lecibsin Trixieball, omistaja ja ohjaaja Sirkka-Liisa Asp Jämsästä. Koirakko edusti lohkoa 2 ja Cockerspanielit ry:tä. Kaikki osallistujat olivat cockerspanieleita. Sääntömuutoksen tarkoittama ”koko maan kattava alueellinen edustus” toteutui hyvin. Edustuskoirakot tulivat; lohko 1 ja Etelä-Suomen Spanielikerho Espoosta, lohko 2 Jämsästä, lohko 3 ja Kymen Spanielit Kotkasta, lohko 4 ja Lakeuden Spanielit Vaasasta, lohko 5 ja Keski-Suomen Spanielikerho Jyväskylästä sekä lohko 6 ja Lapin Spanielikerho Kemistä. Samalla järjestämisvuoro alkoi kiertää lohkolta toiselle. Sitä varten hankittiin viestikapulaksi Spanieliliiton logolla varustettu banderolli.

Lohko 3 ja Salpausselän Spanielikerho järjesti mestaruuskokeen **2013** Heinolassa. Ylituomarina oli Asko Kukkola ja koevastaavana Taru Kalkkila. Mestariksi jäljesti cockerspanielinarttu Tähtimetsä Greta omistaja-ohjaajanaan Riikka Ahtila Rengosta. Koirakko edusti lohko 3 ja Salpausselän Spanielikerhoa. Kokeeseen osallistui kuusi cockerspanielia ja clumberinspanieli.

Lohko 4 ja Lakeuden Spanielit järjesti mestaruuskokeen **2014** Pohjanmaalla Ilmajoella. Ylituomarina oli Nina Kujala ja koevastaavana Jyrki Rasinpää. Mestariksi jäljesti lohkoa 1 ja Suur-Helsingin Spanielikerhoa edustanut cockerspanielinarttu Baysway Blue Ronnie omistaja-ohjaajanaan Heli Härkälä Lohjalta. Kaikki osallistujat olivat cockerspanieleita.

Lohko 5 ja Keski-Suomen Spanielikerho järjesti mestaruuskokeen Petäjäviedellä **2015**. Ylituomarina oli Petri Pelkonen ja koevastaavana Marja Lupsakko. Mestari tuli jälleen Lohjalta – cockerspanielinarttu Triplet Oyster Pearl omistaja-ohjaajanaan Heli Härkälä. Koirakko edusti lohko 4 ja Hämeen Spanielikerhoa. Kokeeseen osallistui kuusi cockerspanielia ja englanninspringerspanieli.

Lohko 6 ja Lapin Spanielikerho pitivät kokeen Ylitornion Pessalompolossa **2016**. Ylituomarina oli Toni Tunkkari ja koevastaavana Nina Janné. Mestarin nimi oli Oorbellen Kurt ja rotu kooikerhondje. Ohjaaja oli Pentti Mamia Marttilasta ja omistajat Marianne ja Pentti Mamia. Koirakko edusti lohko 1 ja Suomen Kooikerhondje –yhdistystä. Rotukirjo oli laaja; neljä cockerspanielia, kooikerhondje, fieldspanieli ja espanjanvesikoira.

Lohko 1 ja Suomen Kooikerhondje ry järjestivät mestaruuskokeen Oripäässä **2017**. Ylituomarina oli Sari Nuolikoski ja koevastaavana Tanja Kortelainen. Mestariksi jäljesti cockerspanieliuros Namusillan Kaljolainen omistaja-ohjaajanaan Tiia Pellonpää Jyväskylästä. Koirakko edusti lohkoa 5 ja Keski-Suomen Spanielikerhoa. Viiden cockerspanielin lisäksi kokeessa oli kooikerhondje ja englanninspringerspanieli.

2018 järjestelyissä alkoi toinen lohkokierros. Lohko 2 ja Etelä-Hämeen Spanielit järjesti MEJÄ-mestaruuskokeen Hämeenlinnassa Rengon pitäjässä. Ylituomari oli Riitta Helle ja koevastaava Marja Vaittinen. Mestariksi jäljesti cockerspanielinarttu Debbie´s Lucky Cinderella omistaja-ohjaajanaan Kaisu Kärnä Tornioista. Koirakko edusti lohkoa 3 ja Cockeriharrastajia. Viiden cockerspanielin lisäksi kokeessa oli walesinspringerspanieli ja espanjanvesikoira.

2019 mestaruuskokeen järjesti lohko 3 Heinolassa. Käytännön järjestelyt hoiti Salpausselän Spanielikerho. Ylituomarina oli Annamaria Murtolahti ja vastaavana koetoimitsijana Taru Kalkkila. Kokeeseen osallistui 6 cockerspanieliä ja 1 fieldspanieli. Kärki oli tasainen, ensimmäinen ja toinen koira samalla pistemäärällä. Voittaja oli löydyttävä ja mestariksi loimitettiin Merja Pollarin omistama ja ohjaama Davico Whirling Snow lohko 3 ja Salpausselän Spanielikerho.

Tilastojen kertomaa.

Suomen Spanieliliiton Jälkimestaruuskokeella on pitkät ja ansiokkaat perinteet. Koe on järjestetty 50 kertaa. Mestaruuden on voittanut cockerspanieli 32 kertaa, englanninspringerspanieli 7, amerikancockerspanieli 3, walesinspringerspanieli 3, espanjanvesikoira 2 ja kooikerhondje 2 kertaa sekä fiedlspanieli kerran.

Kolme koiraa on voittanut jälkimestaruuden kahdesti peräkkäin;
1984-85 **walesinspringerspanieliuros SF M& J& TVA Adventurer** omistaja Leif Vidfelt Kärjenniemi,
1994-95 **cockerspanielinarttu FIN JVA Wildfire Neilicca** omistaja Ulla Ketola Hämeenlinna,
2007-08 **espanjanvesikoirauros FIN JVA TK2 Herman's Gozador** omistajat Mirka ja Janne Vartiainen Helsinki.

Kahteen voittoon ovat yltäneet myös seuraavat neljä spanieliä;
1973 ja 1976 **cockerspanieliuros Inky Touched de Brightdale's**, omistajat Pirjo ja Jorma Laakso Pori ja Tampere,
1974 ja 1977 **englanninspringerspanieliuros Copycat of Skyway**, omistajat Katri ja Sanna Lampinen Tampere,
1986 ja 1990 **cockerspanieliuros Crawford Future Star**, omistajat Eila ja Risto Jääskeläinen Kokkola,
1989 ja 1992 **cockerspanielinarttu Leavenworth Sun Bubbles**, omistajat Kerttu ja Erkki Rantamäki Pori.

Ainut kolmoismestari on **Wildfire Neilicca**, sillä se on voittanut mestaruuden Kajaanissa 1994, Evolla 1995 ja Pyhännällä 1998.

1970 - 2000 maa oli jaettu neljään lohkoon, itä, länsi, pohjoinen ja etelä. Kustakin lohkoista valittiin mestaruuskokeeseen karsintakokeen kaksi parasta. Edellisen vuoden mestarin ollessa mukana tuomari arvosteli päivän aikana yhdeksän koirakkoa. Mestaruuskokeessa kisattiin myös joukkuemestaruuksista, joihin tulokset saatiin koirien karsintakokeiden pistemääristä.

Eniten joukkuemestaruuksia, kahdeksan on **Hämeen Spanielikerholla**. Viisi kertaa joukkuemestaruuden on voittanut Pohjois-Suomen ja Lounais-Suomen Spanielikerho, neljä kertaa Salpausselän Spanielikerho sekä kahdesti Etelä-Suomen Spanielikerho ja Pohjanmaan Spanielikerho. Yhteen joukkuemestaruuteen ovat yltäneet Lapin ja Satakunnan Spanielikerhot. Valtakunnallinen Cockerspanielit ry on voittanut joukkuemestaruuden kahdesti ja Springerspanielit ry kerran.

2001 - 2011 ensimmäinen sääntömuutos lopetti lohkokarsinnat ja joukkuekilpailut. Kokeeseen osallistui seitsemän koiraa, edellisen vuoden mestari ja kuusi koiraa karsien koenäyttöjen perusteella. Järjestämisvastuu säilyi edellisen vuoden mestarin kotikerholla.

2012 toinen sääntömuutos palautti lohkokarsinnat. Lohkoja on nyt kuusi ja kukin lohko valitsee yhden edustajan ja kaksi varaedustajaa. Tuomari arvostelee päivän aikana seitsemän koiraa. Järjestämisvastuu siirtyy vuosi kerrallaan lohkolta toiselle. Lohkoihin kuuluvat spanieliyhdistykset päättää Spanieliliiton hallitus. Lohkojen kokoonpanot ovat muuttuneet vuodesta 2012. Useampikin rotua harrastava yhdistys (vesikoirat, cockerspanielit, lagotot) on vaihtanut rotujärjestöksi ja eronnut Spanieliliitosta. Toisaalta spanieliharrastus on tuonut Liiton piiriin uusia alue- ja harrastuskerhoja kuten Etelä-Hämeen Spanielit, Cockeriharrastajat, Espanjanvesikoiraharrastajat ja Vesispanielit sekä uudelleen toimintansa aloittaneen Satakunnan Spanielikerho ry.

Kaikki roturyhmän 8.2. ja 8.3 rodut ja koirat voivat edelleenkin osallistua Spanieliliiton MEJÄ - mestaruuskokeeseen liittoon kuuluvien rotu- ja harrastusyhdistysten tai aluekerhojen kautta.

Luettelo vuosien 1970-2019 Spanielien Jälkimestareista löytyy Suomen Spanieliliiton kotisivuilta.

1970 1. jälkimestaruuskoe: Ferdinand

1979 10. jälkimestaruuskoe: Blue

1989 20. jälkimestaruuskoe: Leavenworth Sun Bubbles

1999 30. jälkimestaruuskoe: Bell'Mano Pure Magic

2009 40. jälkimestaruuskoe: Nightlane's Evening Star

2019 50. jälkimestaruuskoe: Davico Whirling Snow